

Labraga vēsture

Written by Ingus Antonovičs

Tuesday, 13 January 2009 06:43 - Last Updated Thursday, 09 July 2009 10:30

There are no translations available.

Senais nosaukums: Labrake, Labragen

Pirmās ziņas par Labraga muižu ir no 13.gs., kad tā veidojas uz Kurzemes bīskapa zemes.

1

8.gadsimta sākumā Labragā, Rīvas upes grīvas atrašanās vietā kartēs parādās atzīme "Labrake", citur "Labragen". 1742.gadā nopērk Pieviku (Pievirkas) jeb Tindalas muižu. 1753.g. muižas īpašumā ir 1/10 arkla zemes.

Ap 1826. gadu Labraga - Pievirkas (Pieviku) muižai pieder 73/210 arkli zemes, kas veido 19 saimniecības.

Labraga muižā kā jau parsvarā visās muižās 17.gs. un 18.gs. pastāvēja lopkopība un zemkopība- audzēja lopus, gan pienam gan gaļai, un arī graudus un citus lauksaimniecības produktus. Notika arī tirgošanās.

Labība : rudzi - ziemas, arī vasaras, ja ziemas rudzi izsala. Sēja papuvēs, arī ābolainēs. Mieži, auzas- neaizstājams pārtikas produkts zemniekam. Arī lini, kaņepes, griķi ir šāspuses labība. Kviešiem šeit nav piemērota zeme.

19./20. gs. mijā muižnieka Zigvaldra laikā attīstās dažādas rūpniecības nozares: pie Rīvas darbojušās ūdensdzirnavas. Jūrmalā, Rīvas stāvkrastā rakts māls un dedzināti ķieģeļi. Pievirkas muižā dedzināts kaļķakmens un tecināta darva.

Ap 1826.gadu muižai pieder 55sieviešu un 62 vīriešu kārtas zemnieki. Muiža un tās ļaudis pieder Aizputes virspilskunga tiesai. (Bīnenstams. Ģeogrāfiskas ziņas par trīs Baltijas vācu provincēm. Rīga: 1826.).

Ap 1896.g. pavisam uz muižas zemēm dzīvo 400 cilvēki, kas pierakstīti Fēliksbergas pagastam (tag. Jūrkalnes pag.) Aizputes apriņķim. (Bīnenstams. Ģeogrāfiskas ziņas par trīs Baltijas vācu provincēm. Rīga: 1826)

Ap šo laiku, līdzās muižai, jūras krastā slējās vasarnīca peldviesiem - Baltā māja.

Pēc nostāstiem, teikām un vietvārdiem var aptuveni tikai nojaust iespējamo kurzemnieku darbīgumu šajā piekrastē, jo Labragā, tāpat kā citviet pie jūras, saglabājušās vien fenomenālas drupas, kas klusi stāsta par mūsu senču pagātni un tomēr klusi sevī ieslēdz šos senos notikumus, kurus visticamāk līdz galam neizdosies noskaidrot nevienam, jo arī vietās kur skaidri zināms, ka atradušās senās ēkas nav nekā- visbiežāk tās saēdis laikazobs, tās ieskalotas jūrā kas katru gadu nograuž gabaliņu Latvijas krasta vai arī tur atrodas kāda pašreizēja zemnieka lauks, mežs. Diezgan bieži arī veco ēku vietā slejas jaunās, atjaunotās.

Labrags, attīstoties tirdzniecībai atradās izdevīgā vietā - starp ekonomiski augošām pilsētām- Aizputi, Liepāju, Ventspili un Kuldīgu.

Šķiet, ka labu tiesu muižai deva krogi - dzirnavkrogs, Muižas krogs un Bērzu krogs.

Labraga vēsture

Written by Ingus Antonovičs

Tuesday, 13 January 2009 06:43 - Last Updated Thursday, 09 July 2009 10:30

20.gs sākumā elektrību muižai un tās apkārtnē ražoja elektroģenerators, kas atradās uz Rīvas upes.

1905.gadā aizsākās revolūcija. Revolucionāri dedzina muižas, tajā skaitā arī daļu Labraga muižas īpašumu, kas tolaik pieder Baronam Robertam Bredriham. Labragā muižas nodedzinātās ēkas neatjaunoja.

1. Pasaules karam sākoties Kurzemes piekrastes zvejnieki uz cara virspavēlniecības pavēli bija spiesti atstāt savas mājas. Dodoties uz Vidzemi, tad uz Krieviju. 1915.g. vasarā atnākot vācu karaspēkam visapkārt bija pamestība. Lai vieglāk no Kurzemes izvestu salaupīto labību un kokmateriālus no Kuldīgas caur Labragu uz Pāvilostu tika izbūvēts šaursliežu dzelzceļš. Vēl šobrīd vecā dzelzceļa vietā atrodas stiga un vietām mežā var atrast uzbērumus.

1920.g. muižas zeme tika sadalīta jaunsaimniecībās. Baronam piešķīra 50 ha zemes.

2. pasaules kara laikā un pēc tam Labrags kļuva pavisam tukšs, jo PSRS pierobežas zonas noteikumi ierobežoja saimniecības attīstību. Zveja Labraga jūrmalā un jūrmalas kā tādas apmeklējums bija liegts.